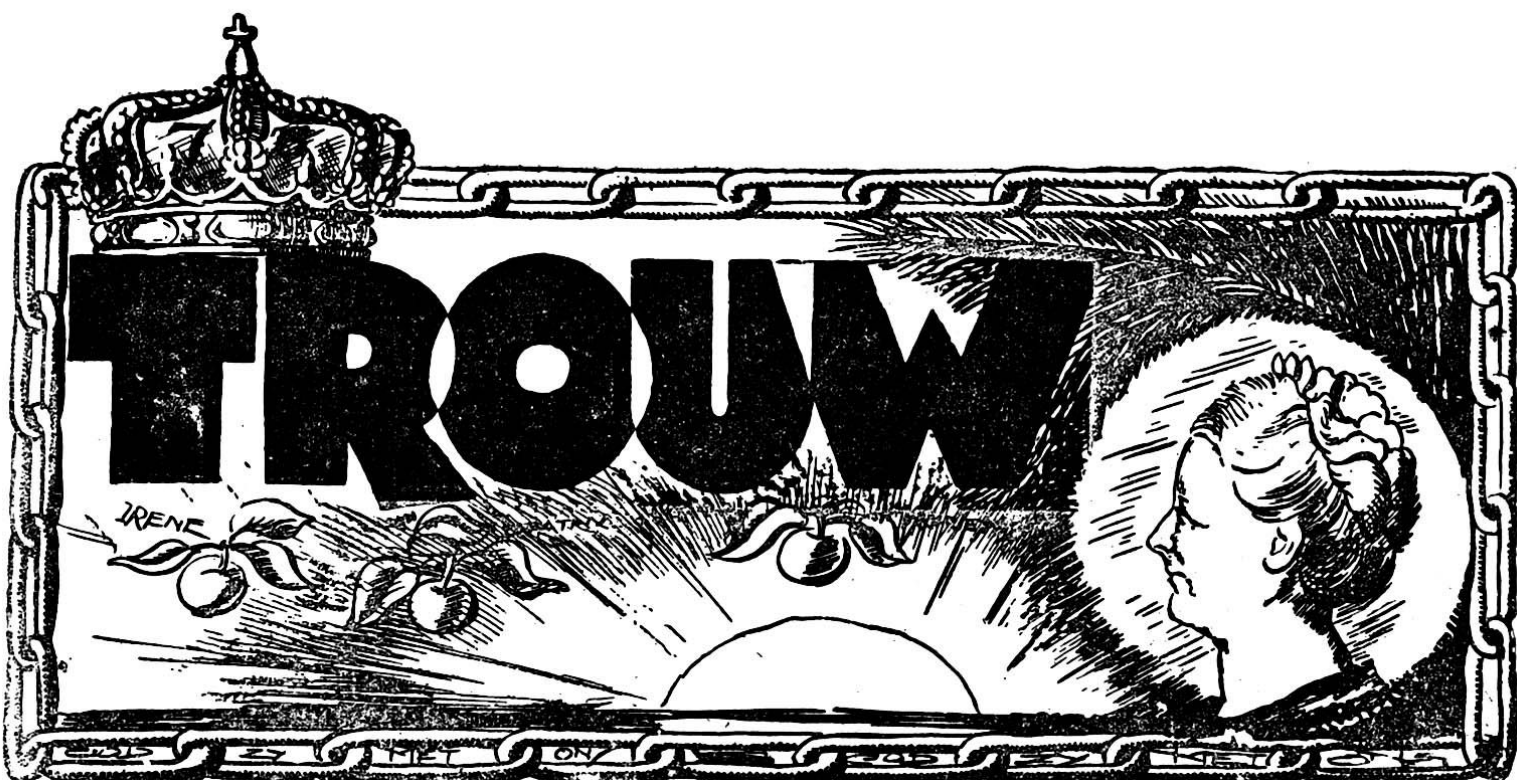

TWEDE JAARGANG
No. 7

Ja, zij zullen
Zich vervullen
Deze tijden van geluk,

Deez' ellenden
Gaan volenden
En verpletterd wordt het juk.

MIDDEN
JULI 1944

ONZE VROUWEN ACHTER DE FRONTLINIE.

Meer dan vier jaren van zenuwslopende spanning, van duldeloos lijden, van verbitterden strijd liggen achter ons. Van jaar tot jaar zijn onze zorgen verdubbeld, de nood wordt met den dag nijpender, de last van ons gezamenlijk gedragen leed wordt van stonde tot stonde verzwaaard.

Telkens worden ons nieuwe slagen toegebracht en nu hier dan daar vallen onze mannen en onze zonen ten offer aan de wreede terreur, die ons geheele leven omkneeld houdt. Voortdurend is er nieuwe dreiging van gevaar en de mogelijkheden om er aan te ontkomen worden al geringer.

De strijd spitst zich toe, naarmate het einde nadert. Meedoogenloos slaat de vijand toe, waar hij er nog de kans voor krijgt en het kost ons het bloed van hen die ons lief zijn. Zij vallen om ons heen, de helden van onzen vrijheidsstrijd en telkens wanneer er een bres wordt geschoten in onze gelederen, krimpt een vrouwenhart in schrijnende pijn ineen.

En toch hoe zwaar dit alles ook op ons moge drukken, wij, vrouwen, mogen juist nu het einde van onze beproevingen in het zicht is, niet versagen. Onze frontstrijders moeten weten, dat het thuisfront stand houdt! In elken oorlog hangt onzaggelijk veel af van het uithoudingsvermogen van hen, die achter de frontlinies staan. In den ondergrondscen strijd, die wij voeren tegen de duivelsche macht van den vijand, wordt het thuisfront voor een groot deel gevormd door vrouwen.

Zij zijn het, die hun mannen en zonen hebben aan te vuren en te bezielen. Zij zijn het, die blijmoedig de lasten hebben te dragen en opgewekt de zorgen hebben te torsen der onzekerheid en spanning. *De geestkracht onzer vrouwen moet den heldenmoed onzer mannen stalen.* Zij vormt daarvan de diepere kern en verleent daaraan tevens den helderen glans.

De man, die weet, dat zijn moeder, zijn vrouw, zijn verloofde, ten volle achter hem staat met al de zelfvergeten liefde van haar hart, met al de kracht van haar onoverwinnelijk geloof, met al het optimisme van haar onverwoestbare hoop op een zegevierend eind, zal dubbel sterk staan in den strijd.

Wij, vrouwen, mogen beseffen, dat van onze houding ook in deze laatste periode van ons verzet, zeer veel afhangt. Laten wij niet zwak zijn door onze eigenliefde en niet week in ons zelfbeklag. Laten we moedig de consequenties aanvaarden van wat onze Christenplicht ons en de onzen voorschrijft.

Ginds op de slagvelden worden de jonge levens met duizenden en tienduizenden weggemaaid. Ook om hen wordt getreurd door die hen liefhadden, ook door hun dood wordt veel levensgeluk vernietigd.

Met het bloed van deze jongens die op vreemden bodem vallen, wordt mede onze vrijheid gekocht. Wij mogen ons niet beklagen, als het bloed van onze jongens daarvoor mede geplengd wordt.

In de geschiedenis van ons volk staan de namen gegrift van vrouwen wier heldenmoed en geloofstrouw onwrikbaar stand hield zelfs in de bitterste uren van lijden. Zij hebben het cement gevormd waarmee het gebouw van onze nationale en geestelijke vrijheid werd opgetrokken.

Ook onze tijd kent zulke heldinnen, die niet op den voorgrond treden, maar wier dappere houding van volkomen zelfovergave de solide basis vormt, waarop onze verzetsbeweging steunt. Deze vrouwen beseffen, dat hun man en hun zoon zijn leven waagt voor een heilige zaak. Zij weten, dat het gaat om de toekomst van ons land niet alleen, maar bovenal om vernietiging van de satanische macht, die grijpt naar de kinderen van ons volk.

Elke Nederlandsche vrouw heeft thans den duren plicht dit thuisfront te versterken en onaantastbaar te maken voor de felste aanvallen. Kloek en vastberaden zullen wij, vrouwen van Nederland, deze eindperiode van den oorlog doorstaan, wetend, dat, hoeveel offers het ons moge kosten, het doel van onzen strijd dit waard is.

De dag der bevrijding nadert, met dezelfde vaart als de legers onzer bondgenooten in Oost en West optrekken. Die dag zal ook door de Nederlandsche vrouwen met onwrikbare standvastigheid en oneindig geloofsvertrouwen worden verbeid.

Nederland zal herrijzen mede dank zij de houding van Nederland's vrouwen.

DE PALEN EN DE GATEN GETUIGEN.

Heel Nederland is in actie, wellicht al in actie geweest. Er zijn, vooral in het Westen, honderdduizenden palen geslagen om onze jongens, die straks ons komen bevrijden van het smadelijke Duitse juk, te pletter te laten vallen. Er zijn evenzoveel gaten gegraven langs de wegen door heel het land om de Duitschers dekking te bieden als ze straks zullen worden aangevallen of als ze den aftocht dekken moeten.

De palen zijn geslagen en de gaten zijn gegraven, door wie? Door de Duitschers? Pardon, door de Nederlanders. Ze hebben op bevel van den burgemeester zich keurig gemeld met eigen gereedschap en ze hebben het werk al lachend onder moppen en groilen verricht. En daar staan nu de palen en daar gapen nu de gaten: ze getuigen tegen ons: Ziet ge wel hoe slap we zijn? Wat hebben we in de laatste weken toch honderden argumenten gehoord. Wat zijn er toch een vonden gezocht. Als de redeneeringen juist waren zou geen van allen veel hebben gedaan, er is gesaboteerd als nooit tevoren, en toch staan de palen er en toch zijn de gaten er en war meer zegt, binnen den tijd die de Duitschers er voor hadden aangewezen.

Wij vragen ons af of wij nu heusch die dappere Hollanders zijn, die zoo pochen op den heldenstrijd in de historie. Die trotsch zijn op de tachtigjarige titanenworsteling tegen Spanje, die ons op de borst slaan om de roemruchte veldtochten tegen Frankrijk en België, die de Ruyster hoog vereeren om zijn glorieuse zeeslagen tegen de Engelschen.

Wat een volk zijn wij, die Nederlanders, wie boogt er op een geschiedenis als wij. Ja, dat volk zijn wij, het volk van de palen en de gaten.

Deze dingen staan niet alleen, want eigenlijk hebben we, op eenige uitzonderingen na, alle massale verzetsacties verloren. We hebben ons gemeld, we zijn ettelijke malen met onze medewerking geregistreerd, we hebben geteekend menigmaal, loyaliteits- en jodenverklaringen, we hebben... ach laten we de droeve lijst maar niet afschrijven, we hebben zooveel, we hebben eigenlijk alles. En nu zijn er de getuigen, de palen en de gaten.

Maar toch vullen we nog steeds de spoorwegcoupé's de restaurants en veel andere plaatsen met de moedige verhalen van verzet in Nederland. Heb je het al gehoord? Ze hebben en ze zullen en ze willen en er zal... O, wat hebben we een praatjes, maar wat doen we? We laten onze vrijheidsstrijders met de revolvers in de kou staan. Als ze in nood komen, doen we vaak als de slager in Haarlem, die een vluchtenden overvaller een rijwiel voor zijn fiets wierp. We gelooven hun huichelachtig geroep van „Houdt den diet". Dat is de geest van de palen en de gaten. Laten we toch zwijgen en laten we ons schamen. En laten we het stille getuigen van de palen en de gaten verstaan.

Nederland zoo ben je.

Nederland je moet veranderen!

WEEST VOORZICHTIG.

„Het gaat goed" zeggen we nog steeds. In tegenstelling met eenige jaren geleden heeft dit woord zin gekregen, want het gaat ons werkelijk goed. Over den gang van zaken kunnen we ons oprecht verheugen. En toch waarschuwen we. Het gevaar is niet denkbeeldig dat we in ons enthousiasme van vandaag de voorzichtigheid uit het oog verliezen. Zou het daaruit niet voortkomen dat er zulke ernstige arrestaties zijn gedaan in den laatsten tijd? We kunnen ons ervan verzekerd houden, dat naar de mate de ernst van den toestand voor den vijand toeneemt, hij zijn wilde terreur in dezelfde mate verscherpt.

Meer dan ooit geldt voor allen die illegaal werken en illegaal werk steunen: Weest voorzichtig!

„TROWW" GEEN MUSEUMSTUK.

Het is weer noodig er op te wijzen dat „Trouw" niet gedrukt wordt om het te bewaren, maar louter en alleen om het door te geven. Laat men toch bedenken dat velen hun leven wagen en er zelfs het leven voor geven om door ons blad de geestkracht van ons volk te bewaren. Groot is de waardeering die we allerwege daarvoor ontvangen, doch men vergeet vaak dat ieder die ons blad ontvangt, tegelijk een opdracht krijgt n.l.: geef het nummer door. Eenmaal doorgeven beteekent verdubbeling van onze opklaag.

„Trouw" is geen museumstuk, ook geen archiefstuk, ook geen stuk om de kachel mee aan te maken, maar een werkstuk.

Bij het ontvangen is doorgeven plicht.

Wie vasthoudt saboteert en sabotage is alleen tegen de Duitschers geoorloofd.

INDIË ROEPT.

Het wordt ons meer en meer duidelijk, dat, na de afschudding van het gehate Duitse juk, de bevrijding van Ned. Indië uit de handen van de Japanners als een roeping voor ons zal staan.

Duizenden van onze jonge menschen en vrijwel ook een even groot getal van hun ouders, geven zich daarvan dagelijks rekenschap. Natuurlijk gaat dit gepaard met gemengde gevoelens, want het aistaan van onze jeugd voor den strijd ontroert ons. De Duitschers, en degenen die gemeene zaak met hen maken, weten dat en het spreekt vanzelf dat men voor de zooveelste maal misbruik gaat maken van de slechtste impulsen van ons volk. Ze weten dat ons volk in het algemeen wars is van oorlogvoeren en dat het den vrede mint. Ze weten dat velen de angst om het hart slaat bij de gedachte dat straks hun kinderen zullen vechten aan de andere zijde van den evenaar. Terwijl zij nu zelf aan één stuk door hun menschen oproepen tot den strijd omdat „flinke jongens" zich melden, gaat men nu degenen die plan hebben werkelijk flink te worden, angst aanjagen. De krant is er weer goed voor en ze weet ons te melden dat de komst van onze bevrijders geen verlossing is van de oorlogsellende, omdat de roeping jegens Indië verlenging van den oorlog beteekent. De anders zoo verrooide „joodsch-communistische illegale pers" is dan goed om dit te bewijzen, men haalt er zelfs citaten uit aan.

Voor de zooveelste maal onderkennen we hier het bedrog.

De karaktervorming van een strijdend volk is door deze vandenlen nu vier jaar lang hemelhoog verheven. De bijdrage van Nederland aan den oorlog kon nooit hoog genoeg worden aangeslagen. Nederland was in de lange jaren zonder oorlog verweekt en verslapt. En nu, nu we zelf onze strijdersroeping zien liggen en nu we daartoe oproepen, nu gaat waarschuwend de Duitse vinger omhoog. Nederland mocht immers inderdaad eens wakker worden.

Ook deze propaganda zal weer succes hebben. Reeds nu zijn de symptomen merkbaar, al is het b.v. alleen maar bij den „goed-Nederlandschen" vader, die in een trein eerst zijn gal over de Duitschers uitgoot en toen het gesprek op onze roeping jegens Indië ging loopen, prompt zei: „Mijn jongen geef ik nooit, ik laat hem liever onderduiken."

Op deze lamelndige geest van een deel van ons volk speculeert de vijand.

* * *

Gelukkelijk zien wij deze dingen anders. Achter den oproep tot den strijd voor Indië staan de hooge en ideeële motieven van onze roeping jegens Indië. In ons bewustzijn hameren we vast de gedachte dat Indië na Nederland vrij moet uit de handen van den Japanner en dat dit onze plicht is.

Allereerst kient ons daartoe de nood van de inheemsche bevolking, die nog altijd groot is in vergelijking met andere deelen der wereld. Immers onze roeping jegens Indië mag nimmer zijn, ervan te halen wat men kan, maar moet juist zijn, dat land en die volkeren de helpende hand te bieden in hun ontwikkeling naar maatschappelijke, politieke en geestelijke zelfstandigheid. De drang hiertoe is de zedelijke achtergrond van onzen arbeid voor en in Indië en waarachtig vrijmaken kunnen we Indië alleen als we door deze gedachte gegrepen zijn. Het gevecht tegen den Japanner is, in verband met onze geestelijke roeping, met onvruchtbaarheid geslagen als we alleen bedoelen onze materiele welstand in de wereld te vestigen of te behouden. Eerst dan zullen we onze roeping vervullen als we zien dat de bezetting van Indië door Japan de inheemsche bevolking geestelijk, politiek en sociaal met den ondergang bedreigt en ook dat daardoor de kerstening wordt benadeeld en de loop van het Evangelie wordt tegengestaan. Zooals de heidensche rassenleer van Duitschland onze Christenloden van Europa bedreigt, zoo is het principe van vergoddelijking van het Oostersche ras, dat de Japanner vertegenwoordigt, een ernstige bedreiging voor de ontwikkeling van de inheemsche Indische bevolking. Men daarvan te bevrijden is het eerste en groote doel van onzen strijd om Indië. In Indië iets groots te verrichten in het belang der bevolking op politiek, sociaal en vooral ook op geestelijk gebied is het tweede groote doel.

* * *

Als we dit hebben vastgesteld zijn er ook andere motieven die ons tot den strijd roepen.

Wij weten dat ons land zonder Indië een niets beteekenende kleine natie is, die in het geweldig beweeg der internationale verhoudingen wordt weggedrongen. Moeten we Indië missen, dan zullen we inderdaad alleen maar de taak van „bruggehoofd" voor Engeland gaan vervullen en daarmee zijn we voorgoed van eenige betekenis beroofd.

Met Indië daarentegen zijn we een groot en sterk rijk, dat met 80 miljoen inwoners zijn plaats inneemt in den rij der grootere rijken.

Hoe vaak is er al niet gesproken over de taak van Nederland in de toekomst. Kunnen we nog iets beteekenen? In feite groeit ons volk op in tal en last. In nog geen eeuw verdriedubbelde het aetal van onze bevolking. Het intellect voeren we op en we kruijen bijeen in groote steden vlak boven op elkaar, het dichtst bevolkte deel der wereld, topzwaar door kennis en energie, wel knus en gezellig bij elkaar, doch zonder mogelijkheden voor de toekomst. Wie Indië daar nu nog afhaft, breekt alle levensmogelijkheid voor de toekomst af. Behalve „bruggehoofd" te zijn, blijft ons dan nog over vazal-staat te worden van één of andere Moloch die het continent van Europa beheerscht en wat dat beteekent, beleven we in deze jaren aan den lijve.

Willen we iets zijn voor de toekomst, dan zullen we de groot-sche taak van ons Nederland in de wereldhistorie weer moeten gaan zien. Wij moeten de zeevaarders der wereld zijn, wier vlag op alle wereldzeeën wordt gezien. Onze kennis en energie moeten toepassing vinden, zonder slaven te zijn van den ander, doch ten bate van ons eigen rijk en de daarin wonende volkeren. Daarom: Indië is onze roeping. Daarom: Het zeegat uit, straks. Indië worden bevrijd. Het is een levenskwestie voor ons land en voor Indië zelf.

Indië roept dus.

Het herinnert ons aan onzen plicht.

Wij willen iets zijn, wij moeten iets zijn, om den nood waarin we leven. We kunnen niet anders.

't Zal offers kosten, groot en zwaar, maar 't moet.

* * *

Als we de zaak zoo hebben gesteld, moet ook de nadruk vallen op het *wij*. Wij moeten het doen.

Ook hier is de slappe houding van een deel onzer menschen te hekelen. Men is het met ons eens: Indië hoort bij ons, maar men is er zoo van overtuigd, dat Engeland en Amerika de herovering voor ons zullen opknappen, dat men er zich verder geen zorgen over maakt. Laten we ons niet de illusie maken dat Indië ons op een presenteerblaadje wordt aangeboden. Deze laffe voorstelling is funest voor onze toekomst. Ze ligt op één lijn met de gedachte dat we zonder oorlogsverklaring aan Japan buiten den oorlog in het Verre Oosten zouden zijn gebleven. De neutraliteitshouding, die iemand aan de zijde van zijn vijand plaatsen kan. Het is onmogelijk in de wereldconflicten van heden een afwachtende houding aan te nemen. Wij moeten mee om onzes levens wil.

Zoo ook hier. Wilde Nederland Indië behouden, dan moest het in den ongelijken kamp in de Oost gaan meedoen. Zeker met de kans tijdelijk geheel opgeslokt te worden, maar met het vooruitzicht om in de toekomst door eigen energie onze positie te heroveren. Wat we vroeger hebben verwaarloosd, onze defensie, dat kostte ons Indië. We waren het kwijt voor we den oorlog begonnen. Wat we nu gaan bouwen, onze offensieve kracht, dat brengt ons Indië. In dezen weg krijgen we het niet ten geschenke. Wij moeten het halen al kost het ons groote offers.

* * *

Met dit *wij* doelen we speciaal op onze jeugd. De idealen van onze jeugelui hebben jarenlang om het vriespunt gelegen. Toekomst was er niet. Mogelijkheden om iets te bereiken ontbraken. Alles lag onder den voortdurenden druk van crisis en depressie, van achteruitgang en bezuiniging. Wat hebben we vaak met verlangen gedacht aan de grootsche jaren in onze geschiedenis, toen we de grondslagen van ons volk hebben gevestigd. We hebben gehunkerd naar die heerlijke tijden van ons volk, toen het scheen dat alles weggezonden was en toen de geestelijke kracht van ons volk zooveel veering had, dat onze vadersen zich er weer bovenuit worstelden. In zulk een tijd te leven leek ons een ideaal. 't Is niet de gouden eeuw die in onze gedachten leeft, maar jaartallen als 1572, 1672 en 1813 staan in ons geheugen gegrift.

De jeugd van Nederland moet begrijpen dat we op zulk een punt zijn aangekomen. Het schijnt dat de vijand alles in ons heeft gebroken. Ons land bezet, Indië bezet. Maar het punt van de wederopstanding nadert snel. Straks ontvangt de vijand hier den genadeslag. Doch dan begint het voor ons pas. In het vaderland, ja, maar vooral in Indië. Indië moet vrij. Wij, jonge menschen van Nederland *zullen* het doen. In zulk een tijd te leven is een ideaal.

Er is nog iets.

Temidden van het oorlogswee in ons land, zijn we zoo spoedig geneigd te denken dat we het zoo kwaad hebben. We beklagen ons over de bloedoffers die reeds van ons gevraagd zijn en nog ge-

vraagd worden dagelijks. Maar in feite zijn we er op dit punt, hoe pijnlijk wij de geslagen wonden voelen schrijven, goed afgekomen.

Indien we inderdaad eens zoo sterk waren geweest, dat we de Duitschers, met behulp van de bondgenooten ergens in ons land hadden kunnen keeren, zooals dat in 1914-'18 in België en Noord-Frankrijk het geval was, dan hadden we nu reeds vier jaar in de frontlinie gelegen en onze jongens hadden aan het front gestaan. De offers, die we dan hadden moeten brengen, zouden niet in verhouding hebben gestaan met wat nu van ons gevergd werd.

De zaak is nog erger. In de jaren die we aan het economisch front hebben gestaan is ons verzet nergens volledig geslaagd. Een legersterkte mannen werkt in Duitschland. maakt frontsoldaten vrij of fabriceert oorlogsmateriaal. Heel het Nederlandsche volk versterkt door gestagen arbeid het Duitsche oorlogspotentieel. We hebben ons gemeld, we gaan graven en spitten. Wat we gedaan hebben, dat hebben we gedaan, maar tot het groote offer kwamen we niet.

Wij moeten nog veel goed maken.

Dat kan nog, als we goed willen zien, want.... Indië roept.

De offerbereidheid van ons volk is voor onze toekomst absoluut onontbeerlijk.

Onze roeping jegens Indië is nog niet vervuld. In het verleden bij lange na niet en voor wat komt, ligt alles nog voor ons.

We zullen het in Gods kracht moeten wagen.

NOG ALTIJD: MIJN BURGEMEESTER.

Nog eens moet ik eraan denken hoe trotsch ik vroeger op mijn burgemeester ben geweest. Wat was hij een Nederlander en wat klonk zijn warm gesproken woord altijd op zijn tijd. En wat heeft het mij bedroefd toen hij zoovele dingen deed die ik nimmer begreep. Ja, hij moest mijn burgemeester niet meer zijn, maar hij is het nog altijd.

En hij maakt het maar steeds bonter ook.

Hij heeft mijn medeburgers aangewezen om op een vliegveld te gaan werken, opdat de vijandelijke vliegtuigbasis, die dient voor de operaties tegen ons leger, toch maar op tijd klaar zou zijn. Het is dat ik ondergedoken ben, anders zou hij ongetwijfeld mij ook hebben aangewezen. Ik zou dat geweigerd hebben uit te voeren en dan zou mijn eigen burgemeester de schuld zijn geweest dat de poorten van het concentratiekamp zich voor mij openden.

Hij heeft ook de opdracht om palen te zetten ter voorkoming van het neerkomen van luchtlandingstroepen en parachutisten, uitgevoerd. Hij heeft al m'n medeburgers aan het werk gezet, en die hebben, al maar bewerdend dat ze niets deden, duizenden palen in mijn gemeente gezet. Er zijn keurige punten aan gehakt, opdat onze landende Nederlandsche jongens in één keer te pletter konden vallen. Veronderstel dat ze boven op zulk een onaangename paal eens onbeschatigd zouden blijven zitten.

Hij heeft langs alle wegen in de gemeente schuilgaten laten graven waarin de Duitschers dekking kunnen vinden als ze tegen oprukkende bevrijders moeten opereeren. Hij heeft ervoor gezorgd dat de vijand straks gemakkelijk zichzelf zal kunnen beschermen en daardoor onze jongens sneller zal kunnen afmaken.

Hij heeft nog medeplichtigen gemaakt bovendien. Toen hij eigenlijk wel voelde dat dit in elk geval in strijd was met de opdracht van H.M. de Koningin, aan wie hij den eed aflegde, heeft hij de notabelen uit zijn gemeente bijeen geroepen, want de Deutsche verordening gaf hem het recht adviseurs op te roepen. Hij heeft hen de vraag voorgelegd wat hij doen moest en dezen hebben, omdat ze mijn burgemeester nog zoo waardeeren, gezegd dat het wel moeilijk was, maar.... doen, anders krijgen we een N.S.B.-er! Mijn burgemeester trok zoo mijn dominee, mijn regent, mijn bankier en vele anderen mede in het complot.

Ach, ach, wat is er toch van mijn burgemeester geworden.

* * *

Met heimwee denk ik terug aan den tijd toen mijn burgemeester zooveel anders was. Toen heb ik huizen op hem gebouwd en nu, nu voert hij slap en futloos alle bevelen van de Duitschers uit. Wat denk ik nog vaak aan zijn vaderlandsche speeches voor de burgerij bij den verjaardag van onze Koningin. Mijn hart gaat nog open als ik eraan denk. Ik word warm en beef van inwendige spanning.

Zou mijn burgemeester zulk een woord weer spreken als onze Koningin terugkomt?

Dat hangt ervan af of mijn burgemeester dan mijn burgemeester nog is.

Ik denk van niet, maar als het wel zoo is: ik ben in staat hem het spreken dan te verhinderen.

IN MEMORIAM G. J. VAN DER VEEN.

Op 12 Juni bracht de krant het bericht dat aan G. J. van der Veen het doodvonnis voltrokken was. Een korte opsomming van het hem ten laste gelegde, met de mededeeling dat het vonnis met den kogel voltrokken was, is alles wat ter kennis gebracht werd. Weer is een naam toegevoegd aan onze lange doodenlijst.

Een naam, die velen onbekend is. Een naam echter, gedragen door een man, die en om zijn werk, en om zijn dood niet onbekend blijven mag. Want aan het bezielde initiatief van Gerrit-Jan van der Veen danken tienduizenden het, dat zij in hun verzet konden volharden.

Toen in 1942 de Duitschers een begin maakten met de Jodenvervolgung, was hij het, die voor deze ongelukkigen de mogelijkheid tot behoud schiep. Later, bij de deportatie van onze arbeiders, studenten en andere arbeidsverplichten, was het weer Van der Veen, die hun den strijd mogelijk maakte. Gerrit-Jan van der Veen, degene die hun de bijna volmaakt vervalschte persoonsbewijzen verschafte.

De Duitschers vinden hem op hun weg wanneer zij de honger als wapen tegen onze onderduikers gaan gebruiken, wanneer zij de bevolkingsboekhouding dienstig maken aan hun deportatiedoelenden; met zijn medewerking leidde en volvoerde hij vele aanslagen op distributiekantoren en bevolkingsregisters.

Dat de Duitschers doodvonnissen voltrekken, aanvaardden wij. De wijze waarop het doodvonnis aan G. J. van der Veen voltrokken is, aanvaardden wij evenwel niet! Hij werd gearresteerd, toen hij weerloos te bed lag, ernstig gewond, verlamd door schotwonden in het ruggemerg. In dezen toestand is hij voor het vuurpeleton geslept.

Zijn executie staat gelijk met het dooden van gewonden op het slagveld.

HET HISTORISCHE WERK VAN CHURCHILL.

Het zal de taak van den historicus zijn om na het herstel van den vrede een overzicht te geven van de ontwikkeling en den afloop van den grootsten van alle oorlogen. Doch ook wij tijdgenooten kunnen thans reeds de roode draad onderkennen welke door die ontwikkeling loopt, den strijd van Engeland tegen den bliksemoorlog. De held van den dramatischen strijd heet Winston Churchill. Hij aanvaardde het premierschap op het critieke oogenblik, 10 Mei 1940. De Fransche bondgenoot bezweek na de overweldiging van de kleine Koninkrijken in N.W.-Europa en Hitler stond op het punt den sprong naar het Britsche eiland te wagen. Groot-Brittannië was sinds Duinkerken feitelijk ontwaend. Alleen de vloot en de R.A.F. stonden pal om Engeland te beschermen. Dit bleek gelukkig afdoende te zijn en de Battle of Britain werd glansrijk gewonnen. Nooit meer heeft Hitler de kans gekregen om „te varen“.

Onmiddels gelukte het Churchill thuis den verzetsgeest aan te wakkeren, terwijl hij slechts bloed, zweet en tranen kon beloven; — tevens in Amerika de meest dringende behoefte aan wapens te dekken. De Vereen. Staten waren nog „neutraal“, toch begreep men daar toen reeds als eigen levensbelang, dat Engeland niet mocht ineen storten. Men zond over den Oceaan practisch gesproken den heelen wapenvoorraad waar de U.S.A. op dat oogenblik over beschikten. De leen- en pachtwet stelde vervolgens Roosevelt in staat de herbewapening van Engeland (en later van de andere bondgenooten) op groote schaal te bevorderen. — Ondertusschen werd Sir Stafford Cripps als Britsch ambassadeur naar Moskou gezonden om daar duidelijk te maken dat een aanval van Duitschland op Rusland onvermijdelijk was. Voor dat neval werd Britsch-Amerikaansche materiele hulp toegezegd. — Nadat ook Amerika bij den oorlog betrokken was, volgde in een reeks conferenties tuschen Churchill en Roosevelt de coördinatie van de Geallieerde oorlogsvoering, totdat uiteindelijk zelfs afspraken over eenhoofdig opperbevel gemaakt konden worden. Welke weerstanden van nationale trots en traditie moest Churchill thuis overwinnen om dit te bereiken: de Engelsche vloot ondergeschikt aan een buitenland-schen generaal! — en in Rusland om Stalin van de oprechte bedoelingen en samenwerking der democratieën te overtuigen! Tenslotte werd de kroon gezet op dit wijs beleid door de overeenkomst van Teheran omtrent de algemeene gelijkschakeling van alle militaire acties der bondgenooten met een tijdschema voor den eindaanval op Nazi-Duitschland.

Naast deze politieke oorlogsvoering lijken de wapenfeiten zelf slechts als uiterlijkheden tegenover het wezenlijke: hoe de bondge-

nooten tijd wonnen door zich taai verdedigende terug te trekken, hoe ze de Deutsche (en-Japansche) aanvalskracht uitputten, terwijl ze onmetelijke en kostbare gebieden aan den vijand prijsgaven. Het najaar 1942 bracht de kentering, El-Alamein, Stalingrad en het stuiten der Japanners voor de poorten van Australië. Achteraf lijkt dit alles en hetgeen sedertdien heeft plaatsgehad, even logisch en natuurlijk. Maar juist dit gevoel van „natuurlijk“ is de meest treffende hulde aan het genie van den staatsman Churchill. Welke voldoening moet het voor hem geweest zijn den „dag-D“ te zien aanbreken, het invasie-gevoel zonder het verlies van een enkelen man te zien overbrengen, het sinds jaren aangekondigde „tweede front“ volgens plan te zien ontstaan, — om enkele dagen daarna de Russen overeenkomstig de afspraken van Teheran in actie te zien komen. De door Churchill ontworpen machine die Duitschland en Japan zal sloopen, is in werking getreden. De rest is een kwestie van afwikkeling. Het kan nog maanden duren, het feit zelf is aan geen twijfel meer onderhevig.

We verwachten na den vrede geen hemel op aarde.

Groote coalities, d.w.z. samenwerking tuschen de volkeren, die- nen helaas meestal geen positief doel, zij richten zich tegen derden. (In het tegenwoordige geval tegen het Europeesche en Aziatische fascisme.) Wel zal er na de verwoestingen van den oorlog aen- drende tientallen jaren gelegenheid te over zijn voor gemeenschap- pelijken opbouw. — Mogen de groote leiders der wereldrijken, Roo- sevelt, Stalin en Tsjangkaisjek, dit begripen en hierdoor de blij- vende waarde verleen aan het historische werk van Churchill.

ONDERWIJS IN „SPITTEN“.

Nu de vacaties begonnen zijn, genieten de onderwijzers en leer- aren de bijzondere aandacht van de burgemeesters. Wanneer zij werkkrachten moeten leveren voor het spitten, genieten de men- schen van het onderwijs met hun lange vacaties de voorkeur.

Laat nu het onderwijs, dat zich op zijn eigen terrein in het alge- meen behoorlijk tegen den bezetter tweer heeft gesteld, het ge- leerde ook elders weten toe te passen en een voorbeeld geven aan anderen. Blijft dus consequent: in de school hebt gij u niet tot on- derdeel van de Deutsche oorlogsmachine laten maken, doet het ook buiten de school niet. Uit eigen ervaring weten onze leerkrachten, dat het steeds het beste is bij de eerste poging tot inschakeling zijn medewerking te weigeren. En wat is voor iemand, die vacantie heeft, eenvoudiger dan om ook „varkelijk „uit“ te gaan.

Over het opvragen van leerlinglijsten, teneinde de leerlingen der scholen op te roepen voor graafwerk, moet geen woord meer vuil gemaakt behoeven te worden. Dat is duidelijk: de ouders heb- ben hun kinderen niet aan de scholen toevertrouwd om hun namen te zien uitleveren aan de Deutsche weermacht. Wie hier niet weigert, maakt zijn school niet alleen tot een filiaal van den Duitschen handel in blanke slaven, maar pleegt regelrecht misbruik van ver- trouwen. De school aan de ouders! en niet aan den bezetter. De school is er voor het onderwijs... en hoeveel Prof. Van Dam ook aan het wettelijk leerplan geknoeid moge hebben, het vak „spitten“ staat er nog niet op.

ORGANISATIE OP HET SLAGVELD.

Radio New-York heeft eenige bijzonderheden over den zorg voor de gewonden op het slagveld in Normandië gegeven. Het spreekt vanzelf dat de geneeskundige verzorging van gewonden op een bruggehoofd een geweldige organisatie is. De Amerikanen brengen dit evenwel met groote grondigheid tot stand.

Zwaargewonden worden in twee uur door groote Dakota-trans- portvliegtuigen naar Engeland gebracht, waarin per vlucht 18 pa- tiënten worden meegevoerd. Door de snelle behandeling der ge- wonden op het slagveld, waarvoor compleet ingerichte hospitalen op Franschen bodem aanwezig zijn, sterft gemiddeld slechts één procent van de gewonden, ook van de opgenomen Duitschers. Tijden den vorigen oorlog bedroeg dit elf procent.

Bij de eerst gelande troepen was reeds een veldlazaret. Groote hoeveelheden bloed worden dagelijks voor bloedtransfusie aange- voerd per schip alsmede groote voorraden levensmiddelen. Door de streng anti-septische behandeling der gewonden is wondkoorts zeld- zaam en is het z.g.n. gasganggraen tot plm. nul beperkt. In den vorigen oorlog heeft deze complicatie ontelbaren ten grave geslept.

Door de UNRRA is een buitengewoon intensieve medische ver- zorging voor de bezette gebieden uitgewerkt; die als hoofdpunten de voedingstoestand en het voorkomen van epidemieën beoogt.

We zien, dit zijn heel andere berichten dan de krant ons meldt. Dat zijn trouwens ook allemaal leugens.

OPROEP AAN HET NEDERLANDSCHE VOLK.

Gaat voort met uw lijdelijk verzet, tot dat ik u het sein geef om op te staan en den vijand aan te vallen.

Generaal Eisenhower.

De ondergeteekende bladen, organen van de vrije pers, hebben na onderling overleg besloten zich gezamenlijk tot het Nederlandsche volk te wenden met richtlijnen, ontleend aan de instructies van het geallieerde oppercommando, van de Nederlandsche Regeering in Londen en van bevoegde instanties in bezet Nederland.

In de dagen, die komen, zullen wij minder dan ooit toeschouwer mogen blijven, zullen wij meer dan ooit partij zijn in den strijd om onze vrijheid. In dezen strijd zijn de ondergrondse verzetsbewegingen en de lijdelijke weerstand van de bevolking der bezette gebieden een waardevolle steun voor onze strijdende bondgenooten.

Wij hebben onsz richtlijnen in vier groepen verdeeld:

1. Die welke nu dadelijk moeten worden ongevold.
2. Die welke moeten worden ongevold als er in of nabij Nederland gevochten wordt, zonder dat men zelf in het eigenlijke gevechtsterrein woont.
3. Die welke moeten worden opgevolgd, als er in de naaste omgeving wordt gevochten.
4. Die welke moeten worden opgevolgd als de vijand het gebied heeft verlaten.

I. Wat dient gij nu dadelijk te doen?

A. Voorzorgsmaatregelen voor uzelf en uw gezin. Probeerthans reeds wat voedsel te verzamelen zoo mogelijk voor één of twee weken. Dit zal helaas niet voor iedereen mogelijk zijn. Op hem, die het wel kan (en dat geldt vooral voor boeren en winkeliers) drukt de plicht daarom des te zwaarder: zij zullen anderen te hulp moeten komen.

Zorgt voor een drinkwatervoorraad. Zorgt zoo mogelijk voor een kookkelegenheid en brandstoffen. Ook dit zal niet voor iedereen mogelijk zijn. Ook hier zullen wij elkaar moeten helpen. Misschien kunt gij nu wat hout bemachtigen. Zorgt voor de noodige middelen ter bestrijding van branden. Hiertoe behooren zand, water, een schop, en een blusje. Zorgt zoo mogelijk voor wat verbandmiddelen. Voor de eerste hulp zal men vaak op zichzelf zijn aangewezen. Zorgt zoo mogelijk nu reeds voor een schuilplaats tegen luchtvaart. Wint hiervoor inlichtingen in bij de luchtscherming. Zet een draagbaar koffertje of een rugzak klaar met het hoogstnoodzakelijke voor enkele dagen.

B. Onze voorloopige bijdrage in den strijd.

„Overal waar onzichtbaar en onherkenbaar passief verzet mogelijk is, moet dit onverbiddeijk worden geboden.”

Minister Gerbrandy.

Saboteert de vijandelijke productie: werkt langzaam, beëijnt uw opdrachten verkeerd, vraagt veel, blijft vaak weg wegens ziekte. Als het om eenige reden voor u gewenscht is om onder te duiken, neemt dan zooveel mogelijk bescheiden mee en laat een chaos achter.

Desorganiseert en vertraagt het Deutsche transportwezen. Telkens eenige minuten oonthoud betekent over grooten afstand een verlies van uren. Bruggen, sluizen en dergelijke kunnen ook langzaam bediend worden!

Onttrekt zooveel mogelijk aan de vorderingen van den vijand. De vijand is nu reeds bezig steeds meer vervoermiddelen te requireren. Verbergt deze, zoo gij ze ook maar eenigszins kunt missen. Geeft geen gehoor aan oproepingen om te werken aan vijandelijke verdedigingswerken, ook al kunt ge niet onderduiken. Als zij u komen halen, wat maar zelden gebeurt, is het nog altijd vroeg genoeg. Alleen al voor uw eigen veiligheid en gezondheid kunt ge beter weg blijven!

Beschermt uw bedrijven tegen vernielingen door de Duitschers. Pleegt daartoe reeds nu overleg.

Gaat bij u zelf na of u de vragen over uw omgeving kunt beantwoorden, die u straks door geallieerde parachutisten of andere militairen gesteld kunnen worden: garages, spoorbruggen, bruggen, waar en hoe gebouwd; richting spoorlijn; afstand van uw huis tot ziekenhuis, station, rivier; dichtst bijgelegen bosschen, uit welke bosschen bestaande.

Noteert de militaire gegevens, die onder uw oogen komen: vijandelijke stellingen, bunkers, opslagplaatsen, mijnenvelden, enz.

II. Wat dient ge te doen als er in of nabij Nederland gevochten wordt, maar ge zelf niet in het eigenlijke gevechtsterrein woont?

Voorkomt dat de vijand u als gijzelaar oppakt, hetzij om het verzet bij voorbaat van zijn leiders te berooven, hetzij om een chaos achter te laten. Vooral zij, die straks leiding zouden kun-

nen geven, maar ook allen, die sleutelposities innemen, en de politie moeten voorzichtig zijn en zoo mogelijk onderduiken.

Geeft, indien eenigszins mogelijk, geen gevolg aan bevelen van de Duitschers om uw stad of dorp te verlaten. In uw huis bent u veiliger dan op de open wegen, waar de vijand u als dekking zal gebruiken. Wantrouwt het gerucht, hoedt u voor provocaties. Van beide middelen zal de vijand juist in deze periode meer dan ooit gebruik maken. Indien ge radio hebt, zorgt dan dat de instructies en berichten in uw omgeving bekend worden.

III. Wat moet ge doen als er in uw naaste omgeving wordt gevochten?

A. Veiligheidsmaatregelen. Als het geallieerde Oppercommando door strooibiljetten of door de radio heeft gewaarschuwd, dat uw stad gebombardeerd zal worden, verlaat deze dan onmiddellijk. Het is mogelijk, dat reeds één uur na de waarschuwing het bombardement volgt. Gaat te voet, gebruik geen hoofdwegen; begeeft u zoo spoedig mogelijk naar het land, minstens 2 km van de buitenwijken uwer stad. Neemt niets mee dat u niet gemakkelijk zelf kunt dragen, vormt geen groep, die voor troepenconcentratie kan worden aangezien.

Zorgt dat er bij bombardement altijd iemand in huis op den uitkijk staat, om ingeslagen brandbommen dadelijk te kunnen verwijderen, voordat deze niet meer zijn aan te vatten. Liefst dekke men zich daarbij tegen mogelijke explosies. Begeeft u niet dan in noodzaak op straat.

B. Onze bijdrage in den strijd.

Weigert zooveel mogelijk alle diensten die de vijand van u eischt. Bedenkt daarbij dat hij in dat stadium van den strijd veel minder in staat zal zijn u tot nakoming te dwingen. Maar ook dat hulp aan den vijand dan meer ernstig zal zijn en verontschuldigen daarvoor niet gemakkelijk zullen worden aanvaard.

Weigert om op last van den vijand mede te werken aan vernielingen. Weigert hulp bij het aanbrengen van noodversterkingen en bij den terugtocht der Duitschers. Verhindert zooveel in uw vermogen is de roof van voedselvoorraden, hetzij door de Duitschers; hetzij door de N.S.B.

Zwijgt over handelingen van geallieerde strijders die u toevallig ter kennis zijn gekomen. Indien de Duitschers u informatie vragen, beëijnt hen dan niet of beëijnt hen verkeerd. Geeft valsche inlichtingen over verzonnen incidenten, over parachutisten, enz.

Onttrekt zooveel mogelijk alle transportmiddelen die hen ten dienste kunnen zijn, aan den vijand. Verbergt deze of verwijderd de belangrijkste onderdeelen. Zoo noodig banden doorsnijden.

Helpt de geallieerde troepen met alle u ten dienste staande middelen. Hoedt u echter voor onbezonnen of vroegtijdige daden. Deze zullen onze bondgenooten meer belemmeren dan helpen. Hoedt u ook voor provocatie. Barricadeert zoo veel ge kunt de wegen, die de vijand moet gebruiken, door bosschen, dwars over den weg geplaatste karren, openbreken van straten, enz.

IV. Wat moet ge doen als de vijand het gebied heeft verlaten?

Blijft rustig en gehoorzaamt de instructies van de bevoegde instanties. De toestand is dan zeer verward en discipline zal meer dan ooit noodig zijn.

Landmijnen en boobytraps. Gaat of rijdt niet op wegen of terreinen als ge niet zeker weet dat er geen mijnen liggen. Gaat geen huizen of gebouwen binnen die de Duitschers verlaten hebben. Het is zeer wel mogelijk, dat zij er „vallen” (boobytraps) hebben opgesteld. Zorgt ook dat uw kinderen buiten geen vreemde voorwerpen aanraken.

Geen „blijtjesdag”! Koelt niet door gewelddaden uw haat en wraakgevoelens tegen de N.S.B.-ers. Alle verkeerde elementen zullen door den rechter worden gestraft.

Zwijgt over uw illegale werkzaamheden en laat uw omgeving dat ook doen. Altijd bestaat de mogelijkheid dat de Duitschers tijdelijk terugkeren als het front op en neer gaat.

Blijft zorgvuldig de verduistering handhaven.

Distributie en prijsbescherming blijven van kracht. Distributie en prijscontrole zullen van dit oogenblik af uitsluitend in dienst van het vaderland werken, zoodat van alle burgers loyale medewerking kan worden verwacht.

Het geld behoudt zijn normale waarde. Gangbaar geld of zilverbons mogen dus niet worden gewijgerd als betaalmiddel.

Leve het Vaderland!

Juli 1944.

CHRISTOFOOR.

DE GEUS.

JE MAINTIENDRAI.

HET KATHOLIEK KOMPAS.

ONS VOLK.

ONS VRIJ NEDERLAND.

HET PAROOL.

TROUW.

VRIJ NEDERLAND.

DE VRIJE KATHEDER.

DE VRIJE KUNSTENAAR.

DE WAARHEID.

BINNENLANDSCHE KRONIEK

Niet wachten, maar vechten.

Het is een zeer menselijke eigenschap om zijn gedachten bij voorkeur bij die gebieden en bij die complexen van gebeurtenissen te bepalen waar wat groots plaats vindt, speciaal als dat groote ons dan ook nog naar den zin is.

Het spreekt dan ook vanzelf dat de militaire gebeurtenissen aan Oost- en Westfront ons den laatsten tijd in ongekende mate hebben beheerscht. De ineenstorting van den tegenstand der Duitschers in Wit-Rusland en Oostelijk-Polen verdrong al het overige.

Hier dreigt een gevaar. Het gevaar dat men wat er binnenslands plaats vindt, niet meer belangrijk gaat vinden. Het gevaar, dat men op de ineenstorting van Duitschland, op de overwinning der verbondenen gaat zitten *wachten*. Dat is een gevaar dat niet slechts halven en slappen bedreigt. Van dezen is het niets nieuws, zij hebben al vier jaar niets anders gedaan dan afwachten wie het winnen zou. Thans dreigt de mogelijkheid, dat ook flinke strijders aan het binnenlandsche front in 'de meening dat de oorlog nu beslist en feitelijk reeds gewonnen is, in figuurlijken zin het zwaard afgespen en zoo zichzelf en anderen tot een gemakkelijken prooi maken van de sluwe manipulaties van den vijand.

Wij moeten ons op het oogenblik vooral niet al te „buitenlandsch” instellen. Het is van veel meer belang dat wij op den gang van zaken binnenslands letten. De vijand verslapt hier niet. Integendeel, zijn druk neemt toe. Zijn pogingen om ons volk murw te maken, geestelijk lam te slaan en in te schakelen voor zijn doeleinden, nemen hand over hand toe.

De vijand moet ons daarbij niet vinden *wachtende* op zijn nederlaag, maar hij moet ons tot strijden bereid vinden. Alleen in de laatste houding kunnen wij ook dragen, wat wij den laatsten tijd te dragen kriegten aan bloedige slagen, aan rooverij en aan arrestaties. Wie alleen maar wacht op 's vijands nederlaag omdat het aan het front zoo goed gaat, voelt de terreur van den vijand hier, dubbel, diens moreel krijgt het extra hard te verduren omdat de tegenstelling zoo groot is. Het wachten op de overwinning is dus een marteling. Het strijden voor de overwinning is een plicht niet alleen, maar ook een zegen. Laat ieder dat goed begrijpen hier in Nederland. Elders in dit nummer wordt op velerlei aspecten van dien plicht gewezen.

Maar laat ook niemand vergeten dat niets onvergankelijker vrucht afwerpt en overgegevenen doet leven dan te worden bevonden strijdende tegen den booze.

Ons blijvend getuigenis noodig.

Het eerste wat noodig is in dezen strijd is ons aller voortdurend getuigenis tegen de halfslachtigheid, tegen de beginselloosheid van zeer vele Nederlanders. Het gaat daarbij om de toekomst van ons volk. Daarom mag ons getuigenis niet verslappen. Wij mogen de lijn niet wat laten vieren omdat het misschien over drie, vier maanden afgelopen is. Niet alleen, omdat men tenslotte van den tijd die het nog duren zal niets weet, maar vooral omdat elke daad uit beginselloosheid geboren, alle kool- en geit-spaarderij neerkomt op een aanslag tegen onzen nationalen geest en tegen onze toekomstige volkskracht. Daarom zullen wij moeten blijven getuigen. Dat is een geestelijk-nationale noodzaak, nu meer dan ooit. Wij zullen tot op het laatste oogenblik den vijand in zijn sluwheid moeten onderkennen en ontmaskeren. Wij zullen tot op den laatsten dag der bezetting op de fouten van het Nederlandsche volk moeten blijven wijzen en ons volk opwekken tot het voeren van den goede strijd.

Hoe tragisch is het b.v. niet wanneer wij vernemen dat de commissaris van Gelderland op een vraag van een der Geldersche burgemeesters of het geoorloofd was aan een vordering van menschen voor het graven van putten mee te werken, ten antwoord gaf dat dit wel kon omdat die putjes niet alleen dienden om vandaar uit onze eigen soldaten te beschieten, maar omdat tenslotte de burgers er ook in konden wegschuilen.

Op die manier is het werken in een Duitsche munitiefabriek ook goed te praten. Als de munitie per ongeluk buitgemaakt wordt door de geallieerden, kunnen die haar gebruiken.

Het erge is dat deze commissaris zijn burgemeesters meesleent en daarmee de talloze burgers, tot het doen van de verkeerde keus en tot het strijden tegen het eigen volk brengt. Welk een

geestelijke schade hiermede aangericht wordt, schijnt deze hooge en voorheen algemeen geachte magistraat niet te zien.

Maar zoolang zulke dingen nog geschieden, zal ons getuigenis moeten blijven klinken.

De Arbeidsdienst.

Nu meer dan ooit is het noodig den Arbeidsdienst in de oaten te houden. Wij vernemen dat de keuring van de in begin 1945 op te roepen lichte vervroegd is. Vervroegde keuring kan beteekenen vervroegde oproeping en daarmee moeten wij dus rekenen. In Normandië laten de Duitschers zelfs hun eigen kinderen strijden. Wat zullen zij dan niet met onze kinderen doen?

Daarom ouders, laat uw kinderen niet naar die keuring gaan. De Duitschers nemen alle middelen te baat om ons volk zijn levensbloed af te tappen. Zorgt dat uw kinderen uit handen van de Duitschers blijven. Dat is in het belang van hun geestelijk en lichamelijk welzijn en in het belang van de nationale zaak.

Daar is meer. Den commandanten van de verschillende corpsen is een geheim schrijven overhandigd, te openen op het oogenblik „alarm”. De Arbeidsdienst zal op dat oogenblik onder de bevelen van de Deutsche weermacht worden gesteld en de „onbetrouwbare leden” van het kader moeten dan direct onschadelijk gemaakt worden. Beseft wat dat beteekent. Het wil zeggen dat de Arbeidsdienst, dat Nederlandsche jongens te zijner tijd tegen de geallieerden, tegen koningin en vaderland zullen worden misbruikt.

Daarom: niet naar de keuring. Niet naar den Arbeidsdienst. En wij herhalen onzen raad aan de Arbeidsmannen: Drossen is plicht!

De meisjes.

Het is den Duitschers niet alleen om onze jongens te doen. Ook aan de meisjes wordt weer meer „aandacht” besteed. De vrijheid om buiten de Arbeidsbureaux om vrouwelijk personeel aan te werven is weder ingetrokken. Overal in den lande werden meisjes opgeroepen om te werken voor de weermacht. In verschillende plaatsen worden bij eenvoudige straatcontrole van meisjes van 17 tot 25 jaar de persoonsbewijsgegevens opgeteekend.

Ten aanzien van deze meisjes is de kans groot dat zij na eenigen tijd uit huis gehaald of van hun bed gelicht worden voor tewerkstelling. Het is van belang dat deze „geteekenden” onderduiken. Geen meisje melde zich bij een Arbeidsbureau. Geen meisje werke voor de weermacht.

Aan de vrouwelijke studenten is den laatsten tijd ook weer extra-aandacht besteed. Zij die al eens een oproep gekregen hebben, moeten zich zeer verdeckt houden. De Duitschers hebben lijsten van deze meisjes in handen. Bij verscheidenen is reeds een poging gedaan om ze te vatten. Het gerucht gaat, dat zij bij de oosthulp tewerkgesteld zullen worden. Maar de oogstulp is hulp aan den Duitscher.

N. S. B. EN CHRISTENDOM.

Op één dag troffen ons twee dingen.

Op Zaterdag 24 Juni vonden we in „Volk en Vaderland” een plaat waarop Chamberlain in de hel stond afgebeeld, terwijl de duivel voor hem grijnzend sprak dat hij zich gelukkig prijzen mocht niet meer in Londen te zijn, nu de „helle-honden” (het z.g.n. vergeldingswapen no. 1) aldaar neerkwamen.

We voelden het duidelijk: zoo met dood en hel te spotten is afzichtelijk, goddeloos, duivelsch.

In „Het Nationale Dagblad” van dien dag trof ons het andere. We lazen daar in een weekoverzicht:

„Drie jaren strijd tegen de roode horden. In Estland, Letland en Litaun is de 22e Juni gevierd als de dag der bevrijding. Van bijna alle huizen hingen vlaggen, aan de Deutsche dienstgebouwen werden bloemen aangeboden. In Roemenië werden in alle kerken godsdienstoefeningen gehouden, die in Boekarest werden bijgewoond door vertegenwoordigers van den koning en van maarschalk Antonescu, door leden van de regering en vertegenwoordigers van de weermacht. Gebeden en dankbetuigingen.....

Het moet daar in den hemel wel een gecompliceerde administratie zijn: in Rome werd dezer dagen de Vereeniging van Katholieke Communisten opgericht. Sikkelen-hamer staan er in ruwe kalkletters op de kerkdeuren geschilderd. En dan zijn er ook nog kerken in West-Europa, waar 's Heeren zegen over het Roode leger wordt afgesmeekt. Rare menschen, daar in Europa, zullen ze daarboven wel zeggen.”

Zoo te spotten met den hemel is goddeloos, duivelsch.

Rare menschen, die N.S.B.-ers, denken wij hierbeneden. Die zegen het war christendom te zijn en ze trekken de dingen die den Christenen allereerst heilig zijn, in de sfeer van hun laagste propaganda en politiek getwist.

Gelukkig dat ze het doen, dan kunnen we hun waren aard duidelijker onderkennen.

DE OORLOG.

14 Juli 1944.

6 Juni 1944 was niet alleen invasiedag, het was tevens het sein voor den concentrischen aanval op Duitschland. Wat moest er in de hersens van Hitler en zijn generaals omgaan bij de Jobstijding: de driefrontenoorlog is een feit geworden! Dit heet Hitler, overeenkomstig zijn in „Mein Kampf“ geuite opvattingen, met alle middelen trachten te ontloopen. De situatie van 1914-'18 moest om eiken prijs worden vermeden, de vijanden moesten stuk voor stuk worden argemaakt. En het gelukte hem aardig ook, niet alleen met de kleinen, maar zelfs met de groote mogendheid met de langste ononderbroken militaire traditie, Frankrijk. Slechts de twee zeemogendheden Engeland en de Vereen. Staten, alsmede het main-moeth-rijk Rusland konden de zwaarste slagen incasseeren zonder te bezwijken, totdat blokkade, bloedverliezen, luchtbombardementen, vernietiging van industrie en verkeerswezen, in Duitschland hun werk verricht hebben en eindelijk tot algemeene uitputting leidden. De verschijnselen hiervan zijn duidelijk waar te nemen. Het wapentuig wordt minder en slechter, er is benzinetekort, het verkeersprobleem wordt nijpend. Bovenal echter zijn er geen menschen genoeg. In Normandië gebruiken verschillende pantserdivisies Fransche tanks model 1940; de Geall. luchtheerschappij wordt nergens meer ernstig betwist; tanks blijven met leege benzinereservoirs liggen; onder de gevangenen zijn er jongens van 16 en zelfs van 15 jaar; de aanvoer van versterkingen wordt vertraagd door de vernieling van vele bruggen (b.v. van alle over Seine en Loire) en door de activiteit der Fransche patriotten: een divisie legde den afstand van 160 K.M. naar het front in 4½ dag af. Dan is er kennelijk ruzie in de hoogste legerkringen. Veldmaarschalk von Rundstedt, die reeds in 1940 voor den bekwaamsten Duitschen legeraanvoerder doorging, de man van den Atlantic-wal, is afgetreden. Hij moet het oneens zijn geweest met zijn ondergeschikte Rommel, hij wilde beweerdelijk zijn reserves verder in het binnenland opstellen om ze van een centraal punt naar de bedreigde sectoren te kunnen dirigeren. Rommel heeft zijn zin gekregen en plaatste zijn troepen overal langs de kust. Deze waren niet in staat bijtijds in Normandië te verschijnen, en worden daar door de geallieerden achter elkaar buiten gevecht gesteld.

In het algemeen is de betrekkelijke stabiliteit van het invasiefront misleidend. Juist heden (14 Juli) is er langs de Westkust een langzame maar gestadige vooruitgang der Amerikanen begonnen, men voelt het Duitse front langzaam wijken en er zijn de eerste teekenen dat het den Geallieerden binnenkort zal gelukken de Duitse grendelstelling door te breken. Dan zullen de troepen van Rommel weer op breed front komen te staan tegenover de troepen van Montgomery van wien ze reeds in Afrika de nederlaag geleden hebben. Bij de voorbereiding van de doorbraak zal wel de haven van Cherbourg een belangrijke rol spelen door het lossen van het alierzwaarste materiaal mogelijk te maken. Ook nieuwe landingen in het Westen staan te wachten.

De sensatie van de laatste maand is het losbarsten van het Russische offensief. Na 3 weken staat het Roode Leger slechts 80 km van de (oude) Oost-Pruisische grens. Het verschijnen van de eerste Russische troepen op Duitsch grondgebied zal wel zijn uitwerking op het Duitse volk niet missen. Intusschen werden er in 3 weken ruim 200.000 KM2 bevrijd, tienduizenden Duitschers gedood en gevangen genomen, waaronder niet minder dan 21 generaals (zoals de BBC het heeft uitgedrukt: de Russen konden hun gemiddelde van elken dag een generaal, handhaven.)

Het is niet van bittere ironie ontbloot als de Duitse commentaren de tegenslagen probeeren te verontschuldigen met de noodzaak om operatieve reserves te vormen, hetgeen slechts kon geschieden ten koste van het Wit-Russische front: dat in den winter zoo hecht bleek te zijn en waar men dus geen Russische aanvallen hoefde te verwachten. M.a.w.: de Duitse reserves zijn feitelijk uitgeput.

En wat is er overgebleven van de verhalen van de Duitse luchtverkenning, die alle Russische troepenconcentraties steeds sedert lang heeft ontdekt, zoodat men op alle eventualiteiten is voorbereid? Thans vernemen wij van de Duitschers zelf dat de stoute Russen niet slechts Warschau en Koningsbergen bedreigen maar ook bezig zijn het heele Noordelijke front bij Memel of Riga af te snijden en tevens ook nog een doorbraak bij Kowel in de richting Lublin en Lemberg voorbereiden!

In Italië heeft het Geallieerde leger bij Livorno-Arezzo-Ancona het voorterrein van de laatste Duitse verdedigingslinie vóór de Po-vlakte: Pisa-Appenijnen-Pescaro, bereikt. Het zal wel blijken hoe lang Kesselring daar stand kan houden.

Voor de geallieerde luchtmacht is het doorlopend slechte weer boven Normandië wel zeer teleurstellend. Er kunnen daar veel min-

der vluchten worden ondernomen dan men op grond der weerstatistieken van tientallen jaren durfde te hopen. De luchtoorlog wordt thans in de eerste plaats gericht op de stelselmatige vernietiging van de Duitse benzineproductie. De Roemeensche oliebronnen bij Ploësti, de synthetische benzinefabrieken in heel Duitschland, de raffinaderijen in Hongarije enz., worden haast dagelijks zwaar geteisterd. — Wat kan Hitler tegen deze ontzettende slagen stellen? De vliegende bom! Het is niet moeilijk hierin de laatste poging tot opvoering van de hopelooze stemming in Duitschland te ontmaskeren. De militaire waarde is haast nihil, voor de Engelschen is het hoogstens een nogal onaangename stoornis en niet meer. In de eerste drie weken maakten 2754 op Engeland afgeschoten bommen 2752 doodelijke slachtoffers, naast een 8000-tal zwaargewonden; m.a.w. naar verhouding niet veel meer dan bij ons door beschieting van treinen, enz. Afgezien hiervan schijnen de bommen ook niet erg goed bestuurbaar te zijn want menige bom kwam terecht op de Zeeuwsche eilanden! waar ze n.b. gaten van hoogstens één meter diepte maakten.

Tot besluit een enkel woord over den oorlog in het Verre Oosten. Terwijl de Japanners in China een krachtig offensief begonnen zijn in de richting van de geweldige vliegvelden van waaruit de Amerikanen Japan met reusachtige machines (met een draagvermogen van driemaal de tegenwoordige vliegende forten) willen bombarderen, gaan de Amerikanen systematisch door met „eiland-hup-pelen“. Ze hebben Saipan in de Marianen veroverd en zijn met het lucht- en vlootbombardement van Guam, (de eigen, door de Jappen bezette vlootbasis) en de Bonin-eilanden (op nog geen 1000 km van Tokio) begonnen, blijkbaar als voorbereiding van landingen. Ook de strijd om het N.W. punt van Nieuw-Guinea is ontbrand. Gelijktijdig doet de Amerikaansche vloot haar best om de Japansche vloot te ontmoeten teneinde haar in een groote zeeslag k.o. te slaan. Waarlijk, de toestand van Japan is evenmin benijdenswaardig als die van Duitschland.

dat te Grootegast bij een overval op het Gemeentehuis, een marechaussee, die te groote ambtelijke activiteit toonde en drie landwachters werden neergeschoten en daarop te Groningen twee geheel onschuldige, geachte burgers door de nazi's werden neergeslacht;

dat te Sneek na het doden van een W.A.-man op dezelfde wijze vier burgers onschuldig werden gedood;

dat vele hondenbezitters te Amsterdam gedwee met hun „lieveling“ aan de lijn, op bevel van de Duitschers, hun hondje hebben laten registreren;

dat in 1939 9 pCt. van onze fruitaanvoer naar Duitschland werd uitgevoerd en in 1942 45 pCt. In 1939 gingen een miljoen kg peren naar het Oosten en in 1942 29.555.300 kg;

dat in 1939 2 pCt. van de totale aanvoer van selderij naar Duitschland ging en in 1942 44 pCt. Van doperwten waren deze cijfers resp. 2 en 66 pCt., van peen 5 en 35 pCt., van schorseneeren 9 en 46 pCt. en van spinazie 2 en 40 pCt.;

dat te Rotterdam veel schepen zijn gevorderd voor de afsluiting van den Nieuwen Waterweg. De werf Wilton-Feyenoord is ondermijnd en vele kranen en andere installaties zijn overgebracht naar Duitse havens;

dat in Amsterdam voor troepenvervoer alle trambussen zijn gevorderd;

dat te Velsen de N.S.B.-rechercheur Roosendaal op klaarlichten dag in het spergebied werd doodgeschoten;

dat te Oss (N.B.) de leider van het distributiekantoor met 15 ambtenaren onder water is gegaan. Als represaille werden twee vrouwen, waaronder een van 65 jaar, naar Vught overgebracht. Twee woningen werden leeggehaald;

dat te Zaandam de N.S.B.-politiecommissaris werd neergelegd;

dat de ambitie onder N.S.B.-ers om in Duitschland te gaan werken plotseling sterk is toegenomen, o.a. te Amsterdam;

dat te Meppel de commandant van de Landwacht is gearresteerd wegens diefstal van een gouden horloge;

dat te Arnhem een W.A.-man met zijn vrouw is neergeschoten, waarop de heer Bromet, secretaris van de Ned. Herv. diaconie, onschuldig werd gedood;

dat te Groningen het hoofd van de politieke recherche Steenwijk in arrest is gesteld wegens diefstal (meer dan een ton goud) uit bij Joden in beslag genomen inboedels;

dat Mussert en zijn kameraad Van Geelkerken veiligheidshalve iedereen avond om 11 uur in Deutsche uniformen naar de Kromhout-kazerne te Utrecht stappen en dat zij die 's morgens om 7 uur weer verlaten;

dat Rost van Tonnigen is ondergedoken als lid van den Landstorm en dat hij in Duitsch uniform oefent bij Den Bosch;

dat op deze wijze Mussert, Van Geelkerken en Rost aan de hand van de wrekende gerechtigheid zullen trachten te ontkomen als ze te zijner tijd met de Deutsche legers uitwijken;

dat nog altijd veel te veel jongelui lid zijn van de geheel genazificeerde jeugdherbergcentrale;

dat de Rector Magnificus der Technische Hoogeschool te Delft is gearresteerd omdat hij het besluit van den Senaat om aan den Secretaris-Generaal van het Onderwijs, Prof. Van Dam, te berichten dat naar hun meening geen hooger onderwijs meer moet worden gegeven, heeft uitgevoerd;

dat de z.g. Nederlandsche pers is medegedeeld, dat „leider” voortaan met een hoofdletter moet worden geschreven en er niet meer van „helhonden” mag worden gewaagd;

dat te Tiel de bevolking zich n.b. vrijwillig heeft gemeld voor het graven om zodoende den burgemeester moeilijkheden te besparen;

dat overvallen en leeggehaald zijn de distributiekantoren te Alphen a.d. Rijn, te Valkenburg (L.), te Coevorden, te Elburg en te Jutphaas;

dat bij een overval op het politiebureau aan den Overtoom te Amsterdam alle revolvers werden buitgemaakt;

dat te Krommenie een met vacantie zijnde bewaker van Vught het levenslicht is uitgeblazen;

dat te Breda in 1942 99 kinderen de school niet konden bezoeken wegens gebrek aan schoeisel en dat dit cijfer in 1943 was opgelopen tot 169;

dat door het centraal evacuatiebureau van de N.S.B. reeds 210 N.S.B.-gezinnen naar Thüringen zijn geëvacueerd;

dat de firma De Gruyter te Den Bosch laatst in één week 50.000 kg tneer naar Duitschland moest transporteren;

dat het restant van het centraal bevolkingsregister, de niet vernietigde persoonskaarten, die het bombardement en de brand overleefden, naar Nijmegen is vervoerd, waar het is ondergebracht in als schuilkeiders bedoelde bunkers;

dat aan de landingsoperaties bij de invasie op de Normandische kust 50 Nederlandsche schepen hebben deelgenomen, o.a. de Mecklenburg en de Batavier II. Het laatste schip doet voor hospitaalwerk dienst;

dat door de Amerikaansche autoriteiten in het Verre Oosten drie Nederlandsche bestuursambtenaren voor onderscheiding zijn voorgedragen wegens hun cordaat optreden op Nieuw-Guinea;

dat een aantal N.S.K.K.-leden waaronder N.S.B.-ers in Normandië naar de Engelschen zijn overgelopen en dat dit ellendig moet zijn voor Mijnheer de „leider”;

dat Amerika ruim 100 vliegtuigmoederschepen op zee heeft;

dat de Italiaansche, Fransche en Poolsche patriotten zeer actief zijn en dat de laatsten zelfs de weg van enkel sabotage hebben verlaten en tot den gewapenden aanval zijn overgegaan;

dat Japan in de week van 18 tot 25 Juni verloor 749 vliegtuigen, 30 schepen en dat er 51 schepen werden beschadigd;

dat in het huis van Napoleon op Elba tienduizenden boeken en schilderijen ingepakt stonden ter verzending naar Duitschland en dat deze nu de Franschen als buit in handen kwamen;

dat de staking te Kopenhagen werd gewonnen door het hechte volhouden van de Deensche stakers;

dat er voor de invasie in Engeland buiten het gewone vervoer 24.459 extra treinen hebben gelopen voor verplaatsing van troepen;

dat bij de laatste groote staking in Italië 208.000 man betrokken waren.

OOGST UIT ÉÉN POLITIEBLAD.

Wij geven hier een aantal berichten, die we oogstten uit één nummer van het Algemeen Ned. Politieblad:

In den nacht van 9 op 10 Juni 1944 werd door 7 of 8 gewapende personen een overval gepleegd op de boortorens 3 en 4 aan den Beekweg te Schoonebeek. De beide bewakers werden overrompeld, waarna in boortoren no. 3 een oliereservoir ter grootte van 140 m³, waarin zich ongeveer 45000 liter ruwe olie bevond, in brand werd gestoken.

Op 11 Juni 1944 is een overval gepleegd op het huis van bewaaring te Zutphen door 5 personen, waarvan drie met revolvers bewapend. De directeur en de bewakers, zijn door hen in een cel opgesloten, nadat de directeur onder bedreiging de sleutels der cellen had afgegeven. 1 gevangene werd bevrijd.

Op 8 Juni 1944 is brand gesticht in de stroo-opslagplaats van de Deutsche Weermacht aan de Sint Antoniusstraat te Valkenswaard. De geheele opslagplaats is uitgebrand.

Op 14 Juni omstreeks 2.30 uur hebben 6 met pistolen gewapende personen een overval gepleegd op het distributiekantoor te Weerselo. De 3 burgerbewakers werden gebonden en de telefoon onklaar gemaakt. Vervolgens hebben de overvallers ingebroken in twee huizen van de opperwachtmeesters der marechaussee. De sleutel van de kluis kon niet worden bemachtigd, zoodat geen distributiebescheiden zijn medegenomen. Wel vertrokken ze met de buit van een revolver.

Op 16 Juni 1944 werd het postkantoor te Achterveld overvallen door 6 met revolvers gewapende mannen.

Op 15 Juni 1944 werd een overval gepleegd op het postkantoor te Lunteren.

In den nacht van 16 op 17 Juni 1944 begaf de districtsleider der Landwacht en banleider der W.A., genaamd Buursema te Assen, zich, vergezeld van 3 landwachters, den burgemeester van Onstwedde en een hoofdachtmeester der marechaussee zich naar de woning van „den terrorist” Dirk de Ruiter te Musselkanaal, ten einde dezen te arresteeren. De Ruiter werd ter plaatse aangetroffen. Bij fouilleering die plaats vond door Buursema, trok De Ruiter een pistool en loste een aantal schoten op Buursema, waardoor deze doodelijk werd getroffen. De dader sprong daarop door een ruit en wist te ontkomen.

Op 15 Juni 1944 heeft een overval plaats gehad op het gemeentehuis te Stad-Delden door 4 personen, waarbij de daders alle bescheiden hebben medegenomen.

In den nacht van 15 op 16 Juni 1944 werd een overval gepleegd op het distributiekantoor te Bladel, waarbij de kassier van het waardemateriaal is ondergedoken. Alle bescheiden medegenomen.

In den nacht van 6 op 7 Juni 1944 werd te Gemert een overval gepleegd op een groote partij geperst stroo, die door 2 bewakers werd bewaakt. Alles verbrand.

Op 18 Juni 1944 werd een overval gepleegd op het gemeentehuis te Vierlingsbeek, waarbij ontvreemd werden de aanwezige blanco persoonsbewijzen en zegels, het bevolkingsregister. De ambtenaar van den burgerlijken stand deed mede en is ondergedoken.

Ziehier het gevolg van de Deutsche terreur over Nederland. Wie wind zaait, oogst storm.

WE ZEGGEN NA DEN OORLOG:

Engeland was het sterkst ter zee
Amerika was het sterkst in de lucht
Rusland was het sterkst op het land
Duitschland was het sterkst in de krant.

VERANTWOORDINGEN.

ROR. 90; 3.4.: 50.—; MBR 100.—; Kokadorus 250.—; PAD 20; Vuur 132; Krij 90; Djo 5.50; Els 2.50; Ali 10; HeG 5.50; WET 10; Inv 500; WK 131.50; Tito 100; ProP 10; Cass 178.50; Landarb NV 100; AR 10; BB 15; NL 81; XYZ 10; VdW 7; IZZ 5; Vuur II 37.50; WK 50; CMX 100; CNA 11; Pax 2; JdV 5; Mar 3.50; F 15; PM 10; Car 2.50; SN 12.50; No6 50 2X 10; GSS 100; BH 60; WET 23.50; MWZ 150; FRE 101; ACB 165; TRA 100; Vic 60; Wed 60; Kel 50; Bep 10; Hem 10; Twer 25; Opic 50; Ton 20; Cees 20; Gea 25; WH 25; Tony 100; KM 10; Schp 250; Pave 30; Yu 100; Tony 700; Lux 50.

Men wordt verzocht alleen in zeer noodzakelijke gevallen een verantwoording door te geven.